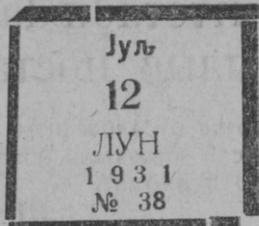

Тажо лунјасо җикөз бырөдны кылөдчан фронт вылыг прорыв

Соцордъисөм да ударничество паскөдөмөн, бура уж организуйтөмөн тыртам пјатилетка решаушщөй коймөд воыг программасө

КОМКОЛХОЗНИК

Лезө ВКП(б) Коми Обком

Пөртэм олөмө СССР-са ЦИК да СНК-лыг шуөмсө

Талун јөзөдэм СССР-са ЦИК да СНК-лыг шуөм отходничество жылыг. Тажо шуөмыслөн вывти нжыд хоҗајственнo-политическөй значендыс.

Тажо шуөм бөрын җик мөднoг пондас сувтны вопрос ужалан вын используйтөмын. Оңоҗ вөли уна колхозјас асыныс шленјассө оз лезны бокіө ужавны мунны, кутөны вөлі мукөд дьрјі мырдыөи. Сіҗ-жө і селсөветјас вөлі оз сетны унаыс бокіө ужавны јөзөс, ыстыөбны, мыј „мијан ем асланы уж“ дас. в. Вөлі арталөны уна местнөй интересө, ешажыкыс общегосударственнөй ужјассө, хоҗајственнo-политическөй моҗјассө. СССР-са ЦИК да СНК шуөмын индөма, мыј колхоз правленнөјас, кодјас кутөны бокіө нажетка вылө мунны окоҗтыс колхозникјасөс, пондасны мыждыөны, а сіҗ-жө оз поҗ корны колхозникјасөс уж вылыг кытчөҗ оз ло договорөн урчитөм срок помалөма (ст. 21).

Бокіө ужавны муныс колхозникјаслы, гөла-шөркоҗа олыөјаслы сөтөбны уна мөтајас. Оңоҗ сіҗ-жө уна колхозјас вөлі вөчөны сіҗі, мыј те-кө бокын ужалін, ем мијанын ужав, мијанлыг нивөм он пөлуит. СССР-са ЦИК да СНК чорыда шу-ис, мыј колхозјаслы колө обязательнө торјөдны фонд колхозник-отходникјасөс снабжйтөм вылө.

Уна отсалан мероприяҗтө индөма і колхозјаслы, кодјас сетөны хоҗајственнөй органјаслы ужавны јөзөс да кодјас отсалөны јөзөс вербујтны.

Тажо шуөм сөрти сувтө зөв ыжыд мог—бура уж организуйтны да аскадын бура быд уж вөчны. Планјас вөчигөн мед став уж вылас вөлі бура јукөма ужалан вын, мед вөлі индөма бокіө мунны ужалан вын, медса-нын специалистјасөс, кодјасөс индөма СССР-са ЦИК да СНК шуөмын.

Уна колхозјас пыр наргөны, ешәпө ужалан вын. Ужалан вын мијан ем, ем-на сымннда, мыј поҗө мијанлыг ужјас вит пөв өдјөжык вөчны, вит пөв унжык вөчны. Төвса өдр-леҗан уж, тувсов гөра-көҗа, кылөдчан-пурјасан уж таво зөв бура петкөдлөсны, мыј мијан ужалан вын ем, но зөв шөкыда оз кужны сіҗө вын-сө бура используйтны. А подулыс бура уж организуйтөмлы колхозын—җеҗелшина. Збылыс җеҗелшина вылө быд торја колхозниклыс уж вужөдөм, бура ужлун арталөм ужлыд да качество сөрти—сетас уна содтөд вын. Көни өнөҗ вөлі ужалө 10-15 морт, сетчө ковмас бура җеҗелшина вылө вужөм бөрын 4-5 морт.

Өд вөчисны-жө өдрөҗан ужын кујим нормаон, тувсов гөра-көҗа дьрјі вөчөны вөлі өткымынлаын кујим лунса норма өти лунөн. Соц. ордъисөм да ударничество збылыс паскөдөм сетас уна содтөд вын быд ужын. Соцордъисөм, ударничество, бригадон ужалөм, җеҗелшина вылө вужөм, бура уж учот пуктөм качество да уж лыд вөчөм сөрти—со кыс колө корены подув-сө бура уж организуйтөмлы, бура ужалан вын используйтөмлы, да кад кеҗлө быд уж ештөдөмлы, хоҗајственнo-политическөй моҗјас олөмө пөртны, тыртны ставнас пјатилетка решаушщөй коймөд воыг программасө.

Уж бура организуйтөмлы, җеҗелшина вылө вужөмлы—кулакјас, вескыдыв өппортунистјас быд ног торкөны. Колө востны беспощаднөй тыш өппортунистјаскөд, чорҗөдны кулак вылө наступајтөм. Колө вужнас нещыштны өппортунистическөй самоток ужыс.

Сөмын таҗ вермам бура организуйтны уж, тырмөдэм ужалан вын, өдҗөдэм социалистическөй стрөителствольө өдјас, пөртэм олөмө СССР-са ЦИК да СНК-лыг шуөмсө.

Сыктыөдінномса запсык—бојөвөй штурмөвөй лунјас

Сыктыөдінномса запанын тырт талун мунөны бојөвөй штурмөвөй ужјас. Талун шуөма ештөдны пурјасан уж, петкөдны вөла вылө став пурјасөб.

Ужалыөјас пурјасан ужын петкөдлөсны бојөвөй героизм өдјас кыпөдөм куҗа (Габов, Федөвөјев, Максимов бригадјаскыпөдөсны пурјасөмын 38-50 км-и морт ылө, Каракөјева да мукөд пөсөны луннас 270-301 нөрјөн.)

Большевиетскөй өдјасөн ужалөм, бригадјас кучнөны не кыв-јөн, а ужөн классөвөй враҗаслы, өппортунистјаслы, уж торкалыө-јаслы. Ударничество да соцордъисөм знамја вылөжык кыпөдөм-өн перјам тыр вермөм өркылөдан фронт вылын.

М. Апрельскіј

Ужалөм пыддөй ударнөја јуөны

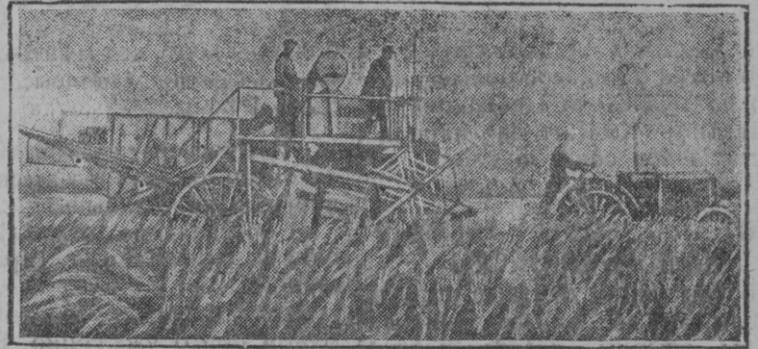
Пажга учвөрпрохозса јуралыс Безноөков јун 22-өд лунө мөдөдас кык сотрудникөс өдрө, гоҗөмын өврзаготовитанин вылө места төд-малөм куҗа, но прөраб Чеусов да десатник Јушков өрө уж вылө

кајөм пыддөй суткөчөҗ Лөзымын јуөмаөс.

Ташөм ужалөмјасыд колө өн-жө чорыда мыждыны Чеусовөс да Јушковөс ужлы торкалөмыс.

Молот.

ударнөй өдјасөн нуөдэм уроҗај ідралөм

Серпас вылын ідралөны ід комбайн. Уроҗај ідралөмө мед вөчын петіс Крымса совхоз „Большевик“. Біјук Оймарскөй районыс јун 24-д лун кеҗлө совхоз вәјөдөс пер-воја гөрд обөзөн елеватор вылө 350 центнер еу.

Рапорт јилыҗдін сельсөвет пленумлөн

Г. р. Печерск јуль 6

Рапорт комі обловтвса политическөй руководителы ВКП(б) ОК да ОКК пленумлы

Јилыҗдін сельсөветлөн расш-ренинөй пленум СССР конституци-јалы 8 во тыран лунө 156 колхозникјас кымеан гөла да шөр-код, фема олыөјас кымеан, ылі места Печерасаан, ыстам біја пөв чолөм. Вөчакыс пыддөй им-періалистическөй акулјаслы, код-јас лөсөдөчөны панны кровавөй војна СССР вылө да кодјас көс-јөны өрөдны социализм стрөитөм, пленум вылын участвујтөјас коллективнөја гіҗөам „решауш-щөй коймөд во“ кыма вылө зајөм вылө 1500 шәјт дон, тајө лоас мед бур документөн большевист-скөй партијалыс кыҗысө бура нуөдөмлы. Пленум вылын 6 гөла олыө вөзмөстчыө крөстанајас сөтисны кыс пырны колхозө, сө-тисны коллективнөй шыөдчөм 8 морт пырны Ленинскөй партијаө.

Пленум вылын өти кыҗысө шуисны: коллективизация вәјөд-ны уборочнөй кампаньө ештөдиг кеҗлө 17 процөнтаан 60 прө-чөнтөҗ. 1932 өд во тулыс кеҗлө јөла скөт содтыны 20% мында. Став пленумыввса делегатјас авнысө шуисны ударникјасөн хо-җајственнөй политическөй ужјас олөмө пөртөмын. Сельсөветлөн пленум заверәјтө Обкомөс і сы-лыө пленумсө, мыј кыҗысө лич-чөдтөҗ коваөмөн классөвөй враҗаскөд кулакјаскөд да најө агентуракөд быд пөлөс сама өппортунистјаскөд тышкөмөн, большевистскөја Комі Обном вөс-көдлөмулын инөдм планјас сод-төдөн тыртөмөн Печераөс вәјө-дам вылө социалистическөй Ге-чораө.

Лөзым да Пажга выј заготовка өрөдөны

Сыктыөвкар район выј заготовитө-мын мед бөрын кысөны Лөзым да Пажга сельсөветјас, кодјаслөн во гөгөраа планыс јуль 1-өд лун кеҗ-лө тыртөма сөмын-на 9-16% мын-да.

Тажө сельсөветјас выј заготовитөм вылө вөдөдөсны чун пырыс. Район-увса төварышщескөй пөмөјас да предложөнөјас вылө өдөтө ез вөча шыаслыны, ез обрашщәјтлыны ко-лана вөиманнө, унжысө вөлі лөзө-маөө самотөкөн мунөм вылө. Сіҗө петкөдлөны примерјасыс, мыј сельсөветса секретар да избач мунасы өти сельсөветувса сиктө Раз-гортө собраннө вылө, сөни собран-нө бөртө асныс постановляјтөны јөв контрактация куҗа вәјөны, „повозможности“ оз лыддыөны аскөсјөсөм бөстөмјасөн.

Выј заготовитөмын чорыд зада-нөјасө кулакјас да заҗитөчнөја олыөјас оз выполняјтны, а сельсөвет не кушөм мөрајас оз примөтив, кор-кутисны Пажга сельсөветулын төд-мавын петкөдны ерөд кодјас злөст-нөја оз мынтавын то сек тыдөвчөс сіҗө, мыј сельсөветса секретарыслөн аслас первөй вөлөм вәјтөм јөлыс заводас і сөни-жө штрапујтисны ас-сө 30 шәјт дон.

Выј вөчән произөводство вылө сельсөвет өнөҗ-на вөдөдөс зөв лөка, оз коланаөн донјав выј заготовка-тө, заводө пөстојаннөй ужалыөс оз сетны, ужалыөјасө бөр бөста-лөны, завод бердө торјөн вөв сіҗө-жө абу индөма, а ковмаскө кытчө-кө вөв сельсөвет индас вөвсө сылыс көдлөн телегаыс абу, а договор заводкөд өни крөстана оз лыстын заклучитны шуөны: бөр-жө-пө вөд бөстасын.

Ташөм самөн выј заготовитөмөн план оран выјын, код вылө колө өн-жө вөдөдөны РК-лы да ташөм кулак сама ужалөмыд примөтны чорыд мөрајас. I. В. Шубін.

Бөстөј пример Луглыс

Турја сельсөветын (Јөмдін район) Луг сиктын тавоҗ колхоз ез-на вөв котыртөма. Таво мај төлысө котыртөсны сиктыс став гөла-шөр-коҗа олыөс. Оні мог колхозсө луныс-лун јонмөдны, став ужсө вужөдны җеҗелшина вылө да уж учот бура пуктыны, мед уроҗај ідралан уж бура да срыкыс вөҗ-жык ештөдны. Колхозлөн нөм „Ас-җа-кыа“.

П. М.

Отходничество жылыг шүөмсө СССР-са ЦК-лыг да СНК-лыг колө төдны быд колхозниклы, быд гольа-шөркөдө олыглы

СССР-са Центральнөй Исполнителнөй Комитетлөн да Народнөй Комиссаряс Сөветлөн отходничество жылыг постановленнө

Мед кыскыны колхозникясос, а сиз-жө і отка олыгясос бокин ужавны (отход) СССР-са Центральнөй Исполнителнөй Комитет да народнөй комиссаряслөн совет шүөны:

I ЛГОТАЈАС БОКЫН УЖАЛЫГ КОЛХОЗНИКЯСЛЫ

Лөбөдны тащөм лготајас колхозникяслы, кодјас аенысө контрактуйтөны ужавны государственнөй промышленностин (сетчө-жө пырө вөрлөдөн уж, кылөдчөн уж, торф перјанијасын, чері кыјан ужјас), транспорт вылын, совхозјасын, а сиз-жө государственнөй стрөителство вылын, потребителскөј да жиышнөј кооперация стрөителство вылын:

1. Отходник-колхозникјас зоннас освободжйтөны уждонныс колхозса общественнөй фондјасө отчислјатөмыс.
2. Мед отходник-колхозникјаслы щөщ вөис пай өм да натура доход колхозлыс јукігөн, налы сетчө медвозда бчередын колхоз ужјас, боқыса ужвылыс воөм мысгы.
3. Колхозјасын урожай јукігөн обязательнө торјөдчысө урожайс јукөн отходник-колхозникјасөс снабжјатөм вылө, сиз-жө дөндө да лыдөн, кушөдөн снабжјатөны мукөд колхозникјасө, кодјас өблөмыс ужалисны колхозын.
4. Ужавны вермана јөз, кодјас колөны отходник семејствоыс, колхозса ужјас вылын ужалөны сиз-жө, кызи і мукөдыс.

Јеслі-кө ужлун лыд сертыс, отходникдөн семејствоыс оз вермы полүчитны тырымдөн продовольствіјө да көрым вердас, либө семејствоас абу ужавны вермана јөз, то колхозса правленнөй урожай јукігөн објазан обеспечитны тырымдөн продовольствіјөдөн да көрым вердасөн сымында мыјда воө мукөд колхозникјаслы, кодјас ужалисны өблөмеаныс колхозын, сиз-жө дөндө јасөн, налычнөј расчөт вылө.

Сөдтөд. Јеслікө ужавны вермана јөз отходник семејствоыс откажитөны колхозын ужалөмыс, то секи семјасылы тајө кокнөдыс оз сетөы, а ачыс отходникыс пөлузјтчө кокнөдөн, кодөс индөма 3 ст.-ын.

5. Процента отчислјатөм, коді јукө колхозникјаслы өтүвтөм имүщество серті, зоннас инмө і колхозник-отходник имүщество вылө, мукөд колхозникјас мөз өткөдө.

6. Колхозник-отходник семјас пөлузјтчөны мукөд колхозса шленјаскөд өткөд правајасөн сетөм кокнөдјас вылө зонвизалун кутөмын, дефицитнөй товар полүчитөмын. Семејствоса шленјасылы сетны преимүщество школаб, курсјас вылө ыргіөн да с. в. мед пөлучитны да ыпөдны асыныс кужанлунсө валификациясө).

7. Колхозник-отходник а слөн семјас пөлузјтчөны колхоз отсөдөн (усадебнөј градјас обработајтны инвентарөн, подводајас сетөдөн, іа с. в.) өткөдө мукөд шленјаскөд.

8. Колхозник-отходникјас мез-

дысөдны вичму вот мынтөмыс өтүвтөм хожајство јукөнныс, сетчө-жө пырө і боқыса нажетка.

9. Хожајственнөй организацияјас да отходник-колхозникјаскөд договорјасын колө индыны:

а) обеспечитны отходникөс олан инө да сојөм-јүөмөн (продовольствіјөдөн).

б) Отходниклы мынтыны збыл мунөм дөнсө ужаланінө гортөаныс лөктөмыс да бөр гортөчыс мунөмыс (договор помасөдөм бөрын) хожајственнөй органјас щөт вылө.

в) Мынтыны отходниклы сутсчнөј туј вылас лөктан да мунан кадөыс 2 шайт 50 урөн лун.

10. Тајө индөм лготајаснас пөлузјтчөны:

а) колхозник-отходникјас, кодјас мунөны ужавны бөкө хожајственнөй органјаскөд вөчөм договор серті.

б) Мукөд колхозникјас, кодјас сетасы ескөданпас хожајственнөй органса, сені ужалөм жылыс.

11. Колхозник-отходникјаслы, кодјас мунөны срыкыс возжык кушөм срык кежлө шүөма договорөн тајө кокнөдјас оз сетчыны.

**II
Колхозјасөс, кодјас ужалыс-отходникјасөс сетөм куза либө асыныс шленјасө боқыса ужвылө мунөм вылө вербујтны отсалөм куза договорјас вөчалөны хозорганјаскөд, пөщрајтөм жылыс.**

Лөбөдны со кушөм пөщрајтөмјас колхозјасөс, кодјас вөчалөны договорјас ужалыс-отходникјасөс торјөдөм куза либө отсалөны вербујтны најөс боқыса уж вылө государственсөа промышленностин, транспорт вылын, совхозјасын, сиз-жө государственсөа стрөителствојас вымын, потребителскөј да жиышнөй стрөителнөй кооперацияны.

12. Хозорганјасөн колхозјаскөд лөбөдан договорын ужалыс-отходникјасөс торјөдөм жылыс, либө вербујтны најөс отсалөм жылыс колө быт торјөдөн индыны со мыј: хозорганјас сетөны колхозјаслы торја средствојас налыс производство бурмөдөм вылө, хозорганјаскөд отход вылө мунны договор вөчыс колхозникјас лыд серті.

13. СССР-са Наркомземлы да сојузнөй республикајасса совнаркомјаслы щөктөны лөбөдны јонжыка сетөм вичму ужалан машинајас сетөм колхозјаслы, кодјас велуна торјөдөны отходникјасөс.

14. Сојузнөй республикајасса совнаркомјаслы щөктөмысө сетөм колхозјаслы вөчны преимүществојас: школајас да мукөд культурно-просветителнөй учреждөныјас, јаслыјас, детдомјас да м. т. лөбөдалігјасөн.

15. Потребкооперациялы социально-бытовөй учреждөныјас (столовөјјас да м. т.) лөбөдалігөн колө вөчны преимүществојас сетөм колхозјаслы, кодјас сетөны меуна отходникјасөс.

16. Тані индөм лготајасыс сетөны сетөм колхозјаслы, кодјас хозорганјаскөд ужалыс отходникјасөс сетөм куза либө вербујтны

најөс отсалөм куза вөчөм договорјасө збылвылө обеспечитасын өлөмө нүөдөмас.

**III
ЛГОТАЈАС ÖTKA ÖVMÖCJASYG ÖTKOДНИКЯСЛЫ**

17. Чинтыны жынычө вичмунөм вөталөмыс боқыса заработкасө отка овмөсјасыс отходникјасыс, кодјас бура вөчөны хозорганјас возын ас выланыс бөстөм објазательствојассө.

18. Отка овмөсјасыс отходникјаслы сетөд ужаланінас оланін дај сојан-јуан, сиз-жө сетөдны рөскөдјас мунөм вылас да суточнөј өтмөза отходник-колхозникјаскөд (9 ст.)

**IV
ОРГАНИЗАЦИОННОЈ УЖАС ÖTKOДНИКЯСÖC ВЕРБУЈТÖM КУЗА**

19. Колхозјаслы асыныс производственнөй планјасө вөчигөн колө торјөдөн пасјавны специальноста колхозникјасөс (ішөм перысө рөбөчөјјасөс, трунда перысөјасөс, плөтничјасөс, столарјасөс, каменщикјасөс, с. в.). Сөщөм колхозникјасылы колхозјаслы колө сетны туј ужавны промышленностин, транспорт вылын, совхозјасын, стрөителствојас вылын. Најөс колхозјасө колны ужавны колө сөмын медколана лыдөс.

20. Колхозса правленнөјаслы колө быт пырыстөм пыр колхозникөн вичасөм бөрас заработкајас вылө мунөм жылыс сетны ескөдан пас, мыј сиз сулалө колхозса шленнын.

21. Колхозправленнөјас кыскысөдны мыжкүтөмө заработка вылө мунны оковитыс колхозникјасөс кутөмыс.

Колхозправленнөјаслы оз пөз бөр корны колхозникјасөс ужвысыс договорјас урчитөм срык помасөчыс.

22. СССР-са Колхозцентрлы щөктөмысө дас лунја срыкөн сетны колхозјаслы колана индөдјас договорјас вөчөм жылыс ужалыс-отходникјасөс торјөдөм куза, хожајственнөй органјаслы ужалысјасөс вербујтны активнөја отсөдөм куза да колхозник-отходникјасөн договорјас невыполнјаттөмјаскөд вермабөм куза.

**V
СССР-СА ЗАКОНОДАТЕЛСТВОЫН ВЕЖӨМЈАС**

23. СССР-са законодательствоө пыртны тащөм вежөдјас, кодјас петөны тајө постановленнө серті:

1). Сөдтыны 26 ст. вичмувот положөнылыс (СССР-са 32 1931 в. № 19, ст. 171) п. „г“ тащөм содержаныдөн.

„Г“ Зикөз мөздысө вөталөмыс өтүвтөм ембур овмөс кыгчө щөщ пырө боқыса нажеткајас сетөм колхозникјаслөн, кодјас контрактуйтөны ужавны государственсөа промышленностин (татчө пырө вөрлөдөм да кылөдөм, торф перјөм да мукөд ужјас), транспортын. Совхозјасын, государственнөй стрөителство вылын, сиз-жө потребителскөј да жиышнөй-стрөи-

тельнөй кооперациялы стрөитчанијасын. Колхозник-кө мунас контрактуйтчан уж вывыс срык вөтөз, секи сылы тајө лготасыс оз сетөы.

2) 64, статталыс тајө-жө положөны динө со мыј сөдтыны: Боқыса ужјас вылын ужалысјасылы лготајас.

„64“ Отка овмөсөн олыс крестьян-кө контрактуйтчө ужавны государственсөа промышленностин (татчө пырө вөрлөдөм да кылөдөм, торф перјөм да с. в.) транспортын, совхозын, государственнөй стрөителство вылын, сиз-жө потребителскөј да жиышнөй-стрөителнөй кооперациялы стрөитчанијасын, сиз овмөсөлы вөт арталігөн тајө ужјас вылыс бөстөм нажеткаыс артавөсө 47 статталыс индөм нормаяс серті жынында. Тајө лготасыс оз сетөы, боқыса уж вылын ужалыс-кө торкас хожајственнөй органкөд вөчөм договорсө.

3. Вичму ужалан артел прөмернөј уставса 15-өд статья динө вөчөм сөдтөд (1930 воөса закон чүкөр СССР № 24, ст. 255) вынөөдны со кушөмөс:

Сөдтөд: Боқыса уж вылын нажеткөтөм сөмыс артелса шленлыс колөдөны артелса өтүвја фондө 3-сан 10 прөчөнгөз нажеткаыс. Мыјта колөдны лөбөдө артел ачыс либө колхоз објөдөны.

Тајө өтчисленнөыс оз колөдчы сөщөм отходникјасыс, кодјас контрактуйтчөны ужавны государственсөа промышленностин (татчө пырө вөрлөдөм да кылөдөм, торф перјөм да с. в.) транспортын, совхозјасын, государственнөй стрөителство вылын, сиз-жө потребителскөј да жиышнөй-стрөителнөй кооперациялы стрөитчанијасын. Колхозник-отходник-кө мунас уж вывыс контрактас урчитөм срыкыс возжык, секи тајө лготасыс оз сетөы.

СССР-са Центральнөй Исполнителнөй Комитетын јуралыс М. Калинин. СССР Народнөй Комиссаряс Сөветын јуралыс В. Молотов (Скрабин).

СССР-са Центральнөй Исполнителнөй Комитетыс секретар А. Јенукидөс.

1931 во, јун 30 лун, Мөсква, Кремль.

Јелін шөјтчө ликбөз уац нүөдөм пыдди

Сыктывкарса Лөстөтехникумыс велөдчыс Јелін дм. кодөс обком постановленнө серті мөдөдөма бригадөн Луз рајонө неграмотнөјјасөс велөдны, өлө зикө немтор оз вөч. Старшөј бригадир јуалө: мыјла немтор он вөч—шүө „ме ужала колхозын“ колхоз правленнөын шүөны, мыјжик немтор оз вөч, кор щөктам ужавны шүө: „ме ег лөк ужавны, а лөкті шөјтчыны“ тащөм шөјтчыс велөдчысө колө ме думыс лөзны мед шөјтчө, сөветскөј школаын абу места. Јелін јорт комсомолыс вөтлөма.

У р н ы ш о в.

Өні-жө помавны колхозыкжаслы трудкыжкајас сөталөм

Пыр-жө пасјавны быд колхозыкы тувсов гөра-көза вылын ужалөм

Бетны чорыд отпор кулак-жаслы да најө агентуралы

Лытаты с-советулын (Жемдин р.) Ежов колхоз организујтис нојабр төблөб 1929 вын. Колхоз „XI октабрас бура ужнас петкөдлөс уна колхозлы, кычкы колө нубдны да пуктыны уж колхозжасын. Бура уж пуктөмыс да вөрлезан заданыб срокөз тыртөмыс колхоз бөстөс 3 премия.

Өні кежлө колхозын 37 овмөс, шөркөфема олыс 7, мукөдыс гөла олысјас, батракјас, служащөјјас. Төвнас да тулынас колхозө пырис 14 овмөс, өктын коллективизирүтөма 65% став гөл да шөркөфема олыс пыс. Колхоз первојсан кутчыс јөла скөт паекөдөм вылө. Первоја воас соди скөт лыдыс 80% вылө, а тајө воө бара-на быдгыны 32 кукаң, асланыс шленјаслөн пыригөн вөлі 31 мөс, а өні кыс воөн лоис-нын 90 кымын јур. Шленјаслы колөма өв мөскөн овмөс вылө, мукөдсө отуатөма. Большевикскөј мөд көза лоі нубдөма бура. Став му колхозлөн 48 га. Сы пын 10 га кымын өнја выл вөчөм, көзөма таво лоис со мкјјас: араа су 8 га, ид 12 га, аңкыц-пелушка 5 га, шабди 3 га, пын 1 га, аңкыц-сора зөр елосүјтөм вылө 7 га, вика зөр көјдыс вылө 1 га, картофел 8 га, турнеп 1 га, капуста-галанка 2 га. Көза уж муні бура, өдјө, став ужалыс вөлі јукөма 5 бригадаб, налы сөтөма колана көлү, төлега, плугагас, вөв да с. в. Бригада кыкүгө жүгөдлөмыс да лөка вөдөтөмыс.

Уж пуктөма көзөсан эфелнө, (воэсө вөлі фөнежнөј шөт). Лөзөдөма уж норма вөчөмјас, уж артавө лунујөн. Став ужалыс мужкјас 31 морт, 12 морт чері кыјө, сдөјтө госуларстволы, 25 морт вөлі вөркылөданын, өні стрөитөны јөла скөт ферма да порө визан ферма. Стопаныс фермалөн ештөма-нын. Лөв контрактајја воаса заданыб тыртөма 80% гөгөр. Зајом разөдөм тыртөма сөдгөдөн. Ужалан көлү лөзөдөма быд пөлдөс машинајас 100% вылө (ыңканыс өтдөр), шөтоводство пуктөма бура, двојнөј американскөј сөстөмабн. Выл шөтоводнөј вигајас абу да быд 2 вежон мыечө гөжө свөднөј табелө кодө бшало тыдаланын. Тајө бура ужыс да сөгласа оюмыс чорыда кучкө классөвөј врагөс, кулаклы да најө агентуралы, кодјас өні гүсөн і јавө нубдны колхозлы вредитана ужјас, медым кетны колхозөс, ыңканыс машинаыс шөдөдөсны колана частөб, арнас унаыс вөс-тавлөсны сабрө пощөсјас, төвнас шабди керигөн кетисны рыныш пач да бөринас рынышыс сөгчөс, скөтнөј двор вылө өбөс лихитгөн керјө тувјалисны көрттүв да пөлаыс ставыс жуғалис. Колхоз-ца А. Прошева мөслы вөлі варгөмабө кык пөрјө зорјөн да сурса лысыс чөгөма, кодөс лоі начкыны, өні вундалөсны тыв дај матичасө ставнас, медым оғө вермө тыртыны чері заготовка сөтөм заданыб. Тајө ужјасыс ставыс кулакјаслөн да најө агентуралөн, кодјас мкј вермөмыс старөјтөны торкны колхозстрөитөмлы, ташөм ужјасыс некод оз нубд некущөм төдмалөм і колхозлы луныс-лун вредитөны, но колхозыкјас немые оз повчыны да јешчө јонжыка кыпыда өтвылыс төчөны вылө өлөм.

В ы л м о р т.

Тувсов гөра-көза дыреа ујтунјас арталөм да трудкыж-кајас сөталөм абу-на пөмалөма

Колхозжасын лүчкыја уж лөбөдны, кышөдны производөтөлнөст, јонмөдны уж фөстөпөна, сөтны урожај докод уж сөртө верман сөмын став ујсөб эфелшөна вылө вуж өдөмөн.

Колхозы докодјас јукөмыс принтөс сөртө; кодө уңжык да буржыка ужалө, сјө уңжык бөстө, кодө оз ужав, сјө нинөм оз бөст — колө лөны правлөдөн быд колхозыкы да колхозлөн. 6 сөветјас сјөзд шубөмыс.

Көлө эфелшөнасө вөјөдны не сөмын бригадасөс, а быд торја колхозыкыкөс.

Эфелшөна зөбывылө бура нубдөма лөб сөмын сөкө, кор был уж колхозыкјаслөн артавө лөбөдөм ујтун сөртө. Эфелшөнасө колө артавны зөв гөгөрвоанабн колхозыкјаслы. Колө лөны быд колхозык кыш трудөвөј кыжжак. Та јылыз ВКП(б) ЦК-лөн јунөа пленумчөс идиө:

Став ужас колхозжасын колө лөны лөбөдөма эфелшөна пөд вытын сөкө, медым эфелшөналөн формөјасыс вөліны прөстөбөс да гөгөрвоанабн быд колхозыкы, колхозыкы воана ујтун лыдјасөс пөд вөлі гөжыны сјө трудөвөј кыжжакјасөс сөкөвөј расчөтјасөт, учөталөбн не сөмын лысыс ужкысыс, а шөцө сөмыс качөствөс.

Эфелшөна нубдны он вермы бура учөт пуктытөб. ЦК-лөн јунөа пленум та јылыс вөкыда шүис. Быд колхозөс правлөнөблө, быд партјачөкөлы, быд колхозыкы колө бура төдны да гөгөрвоны тајө индөјјасөс ЦК пленумчыс да сөмын

Вужөдны колхозөс эфелшөна вылө

Јаг өктөс (Жемдин р.) „Серп молот“ ныма колхозын уж пуктөма некытчө шөгмытөма. Колхозлөн ужас абу организујтөма ужалөны сөдөс. Эфелнөја ужалөм колхозын оз нубдөс, частө овлө, мкј ужсө вермөны вөчны 4-5 морт, а најө мунөны 10-12 мортөс.

Уж вылө пөтөны асылын 9 часын да бөр дүгөдөны 12 час лөбө 1-2 час лунын, ужалөны сөмын луннас 6-7 час. Уж вөчөм бөртө уж дөн-јалөгөн оз бөстны төд вылө ужлыс качөствөс. Ужын учөт мунө зөв лөка табелјасөс уж вөчөмыс оз нубдөс уж вылө пөтөсјасөс төдмалө бригадир, но сјөд ачыс уж вылө унаыс оз воы і сы вөсна оз төдны кодө кущөм уж вылын ужалөс і кущөма выполняјтис.

Өні-жө вөтлыны колхозыс вөж купөчјасөс, стражыкјасөс

Ыбын (Сыктывдин р.) таво март 1 лунө организујтис „Областувас колхозжаслөн 3 сөзөд“ ныма колхоз. Колхозө бөстөсны шөщ вөж купөчјасөс, стражыкјасөс П. С. Давылов ныралөс купөч овмөс вылө вөжөн елекүлөнычөјтис да ујөдлөс јөзөс төвар вылө. М. С. Лоскутов стражык П. Ф. Лоскутов төргүјтис, ујөдлөс вөк јөзөс і өні колхозө пырөмөн зөбөны асыныс лөк уңжысө.

Кукјас кылөны, а вөзөдлыс некод оз тывдөс

Визын (Жемдин район) өлөны төх-нык-животновөд Калыкова да кукјас гөгөр дөзөртөс Јушкова, но мајкө вөчөдөны-ө некод нинөм оз төд. Сөлсөвөгөмын уналөн висалөны кукјас, кулалөны, но өтсөбө сөтөм вылө некод оз думышгылы вөзөдлыны.

Сөлсөвөтө да животновөдјас динө унаыс вөдывөдны кукјас вөдөм јы-

вылө лөбөдны колхозжасын колана учөт.

Классөвөј враг — кулак да сөлөн агентјасыс — вөкыдыс өшөртү-нөстјас јона зөлөны торкны колхозжасын ужсөб эфелшөна вылө вужөдөм да бура учөт пуктөм. Көлө зөв чорыд көз дөпгыны кулаккөд да өшөртү-нөстјаскөд. Сөмын кулак вылө наступөјтөмөн, вөкыдыс өшөртү-нөстјаскөд да „шүјавыс“ лөсөдөлөја скөд көсөдөмөн мө верман пөртны өлөбө парөјалыс да правлөствө-лыс шөкөбөјасөс эфелшөна јылыс да учөт јылыс.

Мкјан областын колхозжаслөн эфелшөна вылө став ујсөсө вужө-дөмын да учөт пуктөмын өмөс гө-рысө нелүчкыјас. Шүам, өнја көдө урожај ідрөны заводитгөд колхозжаслы көлө вөлі пөмөвны тувсов гөра-көза дырјө да прополка дырјө быд колхозыкысөс ујкөдөсөс уј-луи сөртө арталөм көлө вөлі пө-мөвны трудкыжкајас быд колхоз-нык кю сөталөм. Тајөјас јылыс өм вөкыд индөјјас ВКП(б) ЦК јунөа пленумчөс. Та төб оз вермы лөны колана нөгөн эфелшөна лөбөдөм да колхозык ујкы учөт пуктөм.

Мкјан областын сөмын-на жөн колхозыкјаслы сөталөма трудкыж-кајас. Онө-на уңжык колхозөс абу арталөма ујтунјасөс колхозыкјас-лыс тувсов гөра-көза да прополка дырјө ужалөмысыс. Сө, шүам, Ме-

„Колос“ коммунаын эфелшөна Көнгөсөпскөј рајонын,

Сөртөс вылын: Бригадир гөжалө коммунаркалыс вөчөм ужсөб.

жадорса колхозын өнө-на вөк „көс-јөны“, бөстөны тајө ујжасөс. От-кымын (дөрт, абу уна) колхозжасын трудкыжка быд колхозыкысөс арталөм вылас сөзөдны, өшөртү-нөстјас мөз вөзөдөны, дөрт, ташөм ујсөм-ыдыс көлө пуктыны пом.

Өні-жө тајө лунјасөс көлө помавны колхозжасын трудкыжка-јас сөталөм да учөт ујлуи сөртө вөж ујжасыс нубдөм.

Тапө-жө көлө индыны Обколхоз-сөјуз ујног вылө. Сјө трудкыжка-јасөс мөстөјас вылө сөкө ысталөма (сөртөмөн сөмын-а), сөталөма кола-на индөјјас да нинөм оз төд, мкј вөчөб мөстөјас вылас. Тајө петкөд-лө — Обколхозсөјузлөн оператив-нөбөтыс ујжас чөтө. Кушөд-нө опе-ративнөст вермас лөны, он-кө төд, мкј вөчөб мөстөјас вылын!

Колхозжасын быд партјачөкөлы, көлө зөлөны өні-жө помавны труд-кыжкајас сөталөм да колхозыкјас-лыс тувсов гөра-көза да прополка дырјө ужалөмсө ујлуи арталөм өтенгөчөтјаслы та вылө көлө-жө јона вөзөдлыны, бкыд мөг тујө пук-тыны. Сөлжорјасөс корам та јылыс гөжыны мкјан газөтјасө.

С В О Д Н А

Турун контрактирүјтөм јылыс јуль 1-өд лун кежлө

Төрја рајонјас	Воаса задө-нө (гөктар)	Выполнөма (гөктар)	Выполнөма %
Сыктывкар	11540 га	2347	20
Вөкөж	9560	5653	59
Дуз	8570	2624	30,6
Шөјнаты	7080	796	11
Жөмдин	8850	8410	95
Кулөмдин	14000	3052	21,8
Удөра	2500	1001	40
Төва	200	—	—
Узөтөкө	400	917	229
Ставыс област пөста	62700 га	24800	39,6

Збыл.

Ödžödný соціалістическөй накопленнө став віз куза

Кожмөд кварталын сөм мобілізујтан план колө лоны тыртөма содтөдөн срокыг возжык
Регыд кадөн бырөдны лоөм прорыв, мөд кварталса сөм чукөран планын

Сөм мобілізујтөмын да зајом разөдөмын колөны боевөј өдјас

Сөм мобілізујтөмын мөд кварта-
лын өдјас нөтї оз обеспечиватны
финансөвөј план тыртөмсө јул 1-өд
лун кежлө сетөм сведеннөјас сер-
тї мөд кварталнөј план тыртөма
ставсө област пастаын 84,2 пр.
мында. Медбөрын кысебны сөм чу-
көртөмын Тр-Печорск, тыртөма сө-
мын жынсө лөбө 53,7 прөч., Луз
79,3, Вічїн 82,5 нөтї район тајө
мөд кварталын планысө ез вер-
мыны тыртны.

Медса-нын лока тајө сөм чукө-
ртөмыс мунө добровольнөј платеж-
јас чукөртөм кузта, кодлөн пла-
ныс тыртөма сөмын 48,1 прөч. гө-
гөр, Сїзік-жө омөла мунө і кол-
хозсїетемалөн кодлөн планыс тыртө-
ма ставсө 62,7 прөч. мында. Торја
отраслјас куза, кыз зароботкаыс
торјөдөм фонд куза тыртөма 88,5
прөч., машинајас вылө задаткї чу-
көртөма 49,2, тракторнөј акціјајас
разөдөма 43,7, медса-нын лока мунө
уж с/к. машиннөј зајом разөдөм,
код куза выполнитөма сөмын 23,8
прөч. мында, сөмын өтї отрасл ку-
за вступнөј взносјас чукөртөмын
тајө кварталнас тыртөма содтө-
дөн.

Они совет правітельство лезіс вы-
лө, кодї јешчө өдјөдас вїтвөса
план решајущөј којмөд воын индөм
плансө регыда кадын тыртөм об-
еспечитны, сы куза „решајущөј
којмөд во“ нїма зајом разөдөмын
став колхознїкјас долженө лоны
медвозмөстчысјасөн да асбөрсаныс
кыскыны шөщ общественнөј бук-
сїр вылын колтчыс колхозјасөс да
сїктјасөс, өтка олыс гөл да шөр-
кодөма крестанаөс, медым мїјан
областлы сетөм заданнө тыртны
содтөдөн, та куза органїзујтавын
колхозјасын торја бригадајас, код-
јас пөвсын паякыда развернїтны
сотсордїеөм да ударнїчество. Сө-
мын тајө ужыс өнөз-на мунө зев
нөжжө. Мукөд районјасын кыз Мыл-
дїн да Ізва районјас өнөз-на абу
заводїтлөмаөс тајө зајомсө колхоз-
јас пөвсө реалїзујтны, а көнї-кө-
нї і бөвтчылөмаөс, но өдјас сїз-жө
зајом разөдөм куза поскїөсө кодөн

назмөдөны финансөвөј фронт да
отсалөны самөј тащөм ужнас ку-
лакјаслы да најө агентуралы.

Районјасөн колхозјаслы сетөм за-
даннөјасыс кујлөны папка пїјанис
прїмер вылө „Ыжыд вын“ колхоз
Тенчуков с. с. өнөз-на зајом разө-
дөм куза абу развернїтөмаөс кол
хознїкјас пөвсын массөвөј разјас-
нїтельнөј уж.

Тащөм сама ужалөмыд, дерт, сө-
мын бур кулакјаслы да најө аген-
туралы, кодјас бысеама ногөн ста-
рајтчөны орөдны финансөвөј план
тыртөмы да старајтчөны, медым
назмөдны сотсіализм строїтөм.

Они бид партијнөј, комсомолскөј,
профсїюзнөј, советскөј, коопера-
тївнөј—колхознөј органїзатсїја во-
зын сувтө мөг, өнї-жө мобілізујт-
ны сїктјасыс став колхознїкјасөс,
гөла да шөркодөма крестанаөс,
паякөдны на пөвсын сотсордїеөм
да ударнїчество, медым тајө-жө ре-
гыда кадын „решајущөј којмөд
во“ нїма выл зајом разөдөм ештөд-
ны. Зајом разөдөмын колхознїкјас-
лы колө бөстны прїмер млежар-
са коммуна „Выл олөмыс“ да
сыктыкварса „Коммуна југөр“ нї-
ма колхознїкјаслыс, кодјас гїже-
сны бид овмөс вылө не ешажык 25
шајтыс.

Тајө колхозјаслыс чукөстчөм-
нысө колө паякыда обсуждајтны
бид колхознөј собранныө вылын да
сенї-жө бид колхозын нүдөны өнї-
жө зајом вылө гїжеөдөм. Кодї оз
коланаөн донјав тајө зајом разө-
дөмсө, да кодї колөдө тајөс бөрја
план вылө, кодјас оз вермыны ас-
сыныс ужнысөд пыр мунїг мөзыс
вужөдны боевөј өдјас вылө, колө
өнї-жө чорыда кучкыны сешөм оп-
портунистјаслы да најө отсасысјас-
лы. Став фронт паста кулакјас вы-
лө наступајтөмөн да оппортунист-
јаскөд кык фронт вылын тышкаө-
мөн колхозјаслы сетөм заданнө
тыртны содтөдөн. Срокыс возжык
план тыртөмыс да встречнөј план
индөм лоас медбурвоачакывјөн став
нытыкајаслы, малөверјаслы.

Сажїн Вас.

Гїжеам да чуксалам

Мї колхознїкјас да колхознїча-
јас „решајущөј којмөд во“ нїма
выл зајом лөдөм кузт өтувја соб-
ранныө вылын кывзөм бөртї өткыв-
сөрыс ошкамө правїтельствөлыс
решеннөсө, мыј тајө зајом лөдөм
нөшта јонжыка јонмөдө каркөд да
сїкткөд өга-мөд кост јїтөдөс.

Тајө зајом лөдөмөн нөшта-на чор-
ыда кучкамө вескыдыв оппорту-
нистјаслы да шујгавыв вежнөдлыс-
јаслы кулакјаслы да најө агенту-
ралы.

Гельїб да Чупрово зајом разөдөмын позорнөја колтчөны

Кослан (Удора р-н асланым коррес-
пондентсан) „решајущөј којмөд во“
нїма выл зајом заданнө сертї ра-
зөдөма јул 9 лун кежлө ставсө 61%
мында. Колхозјасын 81%, өтка ов-
мөсјасын 18% да служащөј пөв-
сын 87% мында, позорнөја век

Мї колхознїкјас көсїеамө тајө
„решајущөј којмөд во“ нїма за-
јомсө бөстны бид овмөслы 25 шај-
төн. Јул 5-д лун кежлө разөдөма-
нын 60% гөгор. Такөд өтшөщ чу-
көстамө мїјан бөрсө вөтчыны
„Ыжыд вын“ колхозөс, „Краснөј
мајак“ Вылгорт, „Сталин“ нїма
колхозөс Гөсека.

Партијнөј јачејканы гїжыс—
Јелкїн

колтчө бөрө зајом разөдөмын Гель-
їб, реалїзујтөма сөмын 26%, Чуп-
рово 23% мында. Мед вөзын мунө
Важгортса селсовет кодлөн тыр-
төма-нын заданнөмыс 68% мында.

Максїмов.

Герпас вылын: ува көчажественнөј органїзатсїјајас көча ужын да хлопөк корө-
мї сїзік-жө өдјөдөны бумажнөј циркулар сетөмөн.

Позорнөј өдјас сїлос фронт вылын

Сїлос план тыртөм мунө Област
пастаын некытчө шөгмытөма. Рај-
онјасын тајө ужас зїкөз оран вы-
јын. Сведеннөјас сертї тыдовтчїс,
мыј сїзім районын тајө уж вылас
вїздөдлөмаөс зїк чун пырыс, код
вөсна Шојнаты район лөсөдөма сө-
мын гусө со кубөметра ыжда, Об-
ласт пастаө ставс лөсөдөма 2955
кубөметр төрмөн вот кущөм ног-
өн нүдөчө корым сїлосујтөм кеж-
лө лөсөдчөм.

Сїлосујтөмыс сїз-жө мунө вывтї
лока. Јул 5-д лун кежлөз сїлосуј-
төм вылө сүјөма ставсө 84 тонна
гөгөр, кор вөлі тајө кад кежлө-
нїн тыртны 90% мында индөм план-
сө. Тащөм темпјасөн мунны возө
не кущөма оз пөч, колө тајө лун-

јас-жө збыл вылө вужны ударнө-
ја ужалөмө көрым сїлосујтөмын.

Медым тајө ужјасөсө зїкөз не
орөдны колө бид колхозын, про-
їзводственнөј поселковөј товарї-
шществојасын органїзујтавын удар-
нөј бригадајас, сїктсөветјасын лөсө-
давны штабјас медым пуктыны чө-
рыда вескөдлөм колхозјасөн, сїкт-
јасөн. Районјаслы колө өнї-жө бур-
мөдны жївөј руководелөн кол-
хозјасын, селсөветјасын, а сїз-жө
пуктыны ужын бид лунја
контрол. Чорыда сомотөкөн уж
нүдөысјаскөд тышкасөмөн болше-
вїстскөј өдјасөн сїлосујтан план
тыртны содтөдөн.

В. Огнев

Сїлосованныө кузта сїнсајас консультатсїја

Вөјыв крајын научно-ислөдова-
тельскөј инстїтут бердө органїзујтчө
сїнсајын велөдчөм кузта бїуро сї-
лосованныө вопросјас кузта, тајө
вопросјас јылыс став совхозјаслы,
колхозјаслы повелковөј-прөїзвод-
ственнөј объектеннөјаслы сїлосов-
анныө уж јылыс став вопросјас
кузта, кыз сырјө сїлосујтны, кущөм
ногөн нүдөны уборка, сїлоснөј со-

оруженнө вөчөм, сїлосованныөлыс
технїкасө төдмалөм, сїлосөн вер-
дөм кузта да с. в., колө шыөдчы-
ны став вопросјас кузта Вөлөгдаө
јөла п. о., корым лөсөдан јукөд
„СНИИМХ-а“.

(Гор. Вологда п. о. молочнос., от-
дел кормодобывания СНИИМХ-а).

Көрым лөсөдан јукөдын јуралыс
Засїткїн.

Јај проблема „разрешајтөны“

Вїчїнса селполдн ем сїнарнїк.
Кык матка неважөн ваїс доход
20 порө пїјан. Они јај проблема
разрешїтөм вылө должөн лоны об-
ратїтөма зевыжыд внїманныө. Свїн-
нөј стадө колө максїмалнө развї-
вајтны. Сы вылө правїтельство да
партијалөн ем зев чорыд да вес-
кыд сїректїва. Но Вїчїнса селпо
тајө сїректївајасө колана ног оз
пукты. Јај проблема да робөчөј
снабженнө сылы тыдалө оз касажт-
чы. Кор порө пїјанјас лоїсны мед
быдтыны најөлы колө вөлі јөв.
Стөрөж кодї вїзіс сїнарнїк, сешөм
требованныө сетлїс, селпо правлен-
нөлы, но правленнө і внїманныө ез
бөст, чајтїс порө пїјанјас воздухөн
вермасны быдмыны, дај јөв нїөтї
пунт абу сетлөма. Мыј-жө лоїс сы
вөсна? А лоїс селполы зев ыжыд
убытка. Омола вердөм понда порө
пїјанјас кулїсны колї сөмын өтїк
порө пї. Лыдөыны еша вылө 25
шајтөн порө, то лоас убытка 475
шајт. Абу сешөм важнөј убытка-
ыс, кодї лоас селполы, а важнө

сїјө, мыј, тащөм внїманныөдөн јај
проблема разрешїтөм вескыда
срывајтөны. Јај проблема срывај-
тысјасө колө чорыда мыжыдыны.
Мајскїј

Отв. редакторөс вежыс дорөнїн

Геталөј шыөдчөмјас

Холмогор техникумын племеннөј скөт вї-
занїнын нүдөсө арын велөдчөм вылө сту-
дентјасөс бөстөм. Велөдчысјас колөны ста-
выс 45 мөрт. Шкөлаө прїмїтчысөны мужчї-
најас і нывбабајас 16 арөсаан 30 арөч. Шкө-
лаө пырыслөн велөдчөмыныс колө не улын-
жык семїлеткыыс лөбө ШКМ. Шыөдчөм дї-
нө пуктысөны сешөм докментјас: 1. велөд-
чөм јылыс, 2. кущөм группаны сылөн ов-
мөсыс (гөл-шөркодөфем) селсөветөн да кол-
хозөн справка сетөм, ыжыдө мынтө вїчму
вот, 3. здоровјө куза, 4. военнөј учот вы-
лын сулалөм јылыс.

Став студентјас, кодјаслы оз сетны сеп-
пендїја, лөбө сетөны еша, најө обеспечивајт-
чөны обшежїтөөн. Велөдчөм школаын заво-
дїтчө сентябр 1-д лунсан. Шыөдчөмјас лө-
дөдавны Холмогор сїктө Вөјыв крај тех-
нїкум племеннөј скөт вїзанїнө.

Сїректїја